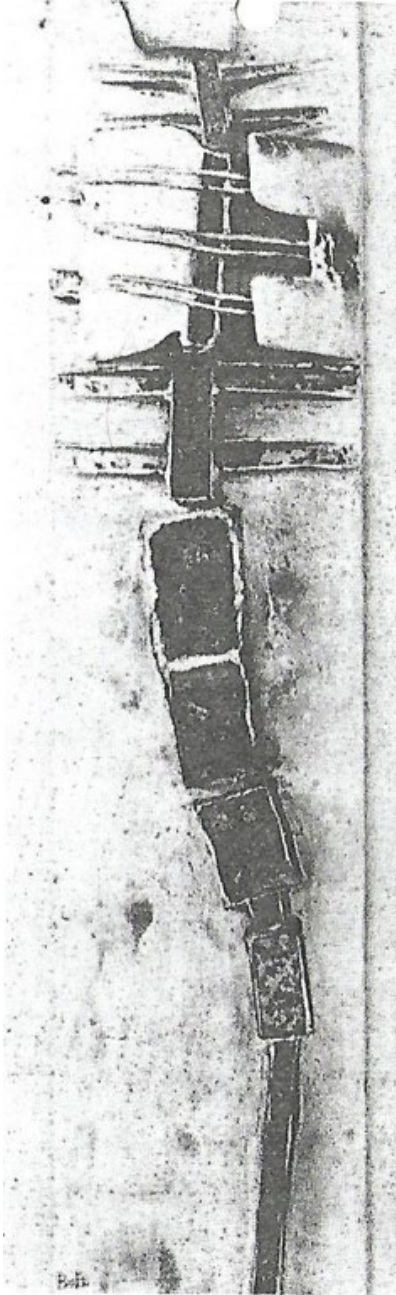

“סולמות” משנות השבעים

שאני קורא להם “סולמות”. לדעתי אלה עבודות מוצלחות באופן יוצא מן הכלל. היה לי חלק בארגון תערוכת הזכרון, שתיפתח ביום שני הקרוב בגלריה **שנער**. מוצגים בה רק מעט מאוד מעבודותיו של יואב ועיקר תפקידה, כפי שאני רואה אותו, הוא לשמש גורם מעורר למוסדות גדולים ורציניים כמו המוזיאונים, להתחיל באיסוף ובעריכת תערוכה מקיפה של יצירתו. צריך לזכור כי היצירות עצמן אינן ממצות את דמותו, ולכן כדאי להתחיל גם במלאכת איסוף החומר שכתב, ולפרסם אותו. לפני כשנה **גבריאל מוקד** הבטיח לי להקדיש חוברת **עכשיו** לבראל, ואני עדיין ממתין לקיומה של ההבטחה. באחרונה גם **יונה פישר** הבטיח לעזור. לא נותר לי אלא לומר להם שכדאי להזדרז ולהתחיל בעבודה.

המזער שיוצג ב**שנער** כולל לקט מהתקופה הסוריאליסטית שלו, תבליטים, עבודות פופ וכן את “הסולמות”, שמעולם לא הוצגו. החדר הקטן בגלריה יוקדש לרישומים המעולים שרשם בראל, וכן יוצגו בו כמה דפים מאותה מחברת-רעיונות מהעזבוך. העבודות נאספו מהמעגל הצר של הידידים והקורבים. **יאיר גרבוז** ערך אותם בסיוע אלמנתו של יואב, **אסתר**, ואחותו **מינוה**. המון עבודות של בראל נמצאות אצל אספנים, אך לא היתה לנו היכולת האדמיניסטרטיבית לאסוף אותן. אני מחכה למוזיאונים שיעשו זאת.

תבליטים מתחילת שנות השישים

יואב בראל

מורבידית. היה ליואב הומור מקאברי והמוות הירבה להעסיק אותו. כאילו ידע שימות בגיל צעיר. בראשית שנות השישים התעסק בתבליטים שבהם שיבץ אבנים. מאוחר יותר, כשפיתח את עיסוקו בתבליט, עשה תבניות מגבס ששלטו בהן האדום, הזהב והשחור, יחד עם חוטי-מתכת דמויי עכביש ואחר-כך הלבן. לטעמי, זאת היתה התקופה המוצלחת ביותר שלו כאמן.

הוא גם עסק זמן קצר בזן בודהיזם, וניסה לבדוק הלכה-למעשה את רישומי הזן היפניים, כפי שעשו ביסיה הגרמני, פרנץ קליין האמריקאי ופימה הישראלי. יואב, שהיה מהראשונים לעסוק בזן, התמסר לצד הפילוסופי שבו יותר מאשר לצידו החזותי.

לקראת המחצית השניה של שנות השישים עבר לפופ-ארט וצייר, בעזרת שיקופיות והתזות צבע, דוגמניות ידועות כמו ורושקה וטוויגי. לא אהבתי כל-כך את העבודות האלה, אך מבט לאחור נראה לי, שהוא היה היחיד שעשה פופ-ארט בארץ, ולמעשה היה היחיד שהגיע להישגים משמעותיים בתחום זה.

לאחר שלב הפופ-ארט בא זה של הקונצפטואליזם, אבל רוב העבודות שעשה לא פורסמו עדיין. בעזבונו נשארה מחברת עם הצעות ורעיונות, ויבוא אולי יום שמחברת מעניינת זו תפורסם. בשלב האחרון לחייו עשה קבוצת פסלים

גשר לאמנות המושג

עם פתיחתה של תערוכת הזכרון ליואב בראל – מן המורדים הראשונים ב“אופקים חדשים”

מאת רפי לביא

יואב בראל היה קודם כל חבר טוב שלי. הוא נפטר לפני ארבע שנים, בגיל 44, ואני חושב שכעת הגיע הזמן לעשות היכרות בין יצירתו והקהל הצעיר, שלא הספיק להכירו ולא זכה להנות מתרומתו כקטליזטור אמנותי.

יואב היה לא רק צייר, ואני יכול לומר שהציור עצמו לא היה הגורם הדומיננטי אצלו. עיסוקיו היו מגוונים, הוא היה בעל תואר בפסיכולוגיה, עסק בפילוסופיה ובצלילה, התמסר להוראה ובמשך שנים שימש המבקר האמנותי של הארץ.

יואב בראל ניחן במידה עצומה של סבלנות וסובלנות. לעתים היינו משתוממים לראות אותו יושב עם איזה נודניק, ומסביר לו בסבלנות אין-קץ ענינים מורכבים באמנות, בפילוסופיה או במוסיקה. היתה ביואב נאיביות בלתי מצויה. הוא לא היה אמביציוזי במיוחד, וגם את הדברים שלו כאילו יצר בעל כורחו, כאילו רחפו אותו לבצע רעיונות שהוא עצמו הסתפק בעלאתם. כללית, אפשר לומר שהוא הקדים את הקונצפט בתחושה שהרעיון יכול להיות התכלית.

בסוף שנות החמישים היה יואב דוגמה לאנטי-תיזה לקבוצת אופקים חדשים ולתפיסת “האבסטרקט הליירי”. בתקופתו הראשונה כצייר עסק בסוריאליזם. לא היה זה חיקוי לזרם ששלט בשנות העשרים, אלא איזו מיסטיקה, כהמשך לעולמו של קאפקא, שבראל הירבה לקרוא. כמעט לכל אורך דרכו האמנותית האווירה שלו היתה

של סוף שנות השישים